

วันเสาร์ที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2554

ฉบับวันนี้ ฉบับ 30 ก.ย. 54 ฉบับ 29 ก.ย. 54 ฉบับ 28 ก.ย. 54 ฉบับ 27 ก.ย. 54 ฉบับ 26 ก.ย. 54 ฉบับ 25 ก.ย. 54

ท้องถิ่น..ทำเองได้ไม่เลียงไข..น้ำท่วม

ด.ลพหทัยเก๋า อ.หนองจาง จ.อุทัยธานี ก่อนหน้านี้มีปัญหาน้ำท่วมทุกปี...แต่มาปีนี้ ทั้งที่น้ำท่วมใหญ่ พื้นที่อื่นน้ำท่วมกันหมด ที่นี้กลับไม่ท่วม

นั่นเป็นเพราะชาวบ้าน 20 ตำบล ในพื้นที่บริเวณแก่งน้ำแม่งศ และลุ่มน้ำห้วยเสลา เขตรอยต่อระหว่างจังหวัดอุทัยธานี, กำแพงเพชร, นครสวรรค์, ชัยนาท ได้รวมตั้งเป็นภาคีเครือข่ายจัดการระบบป้องกันน้ำท่วมด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องง้อความช่วยเหลือจากราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น อบต. อบจ. จับมือกันแก้ปัญหา น้ำท่วมได้ดีกว่าให้ราชการมาลงมือทำให้

"เมื่อ ก่อนที่พื้นที่แถบนี้ น้ำท่วมทุกปี โดยเฉพาะในเดือนกันยายน-ตุลาคม ผมนจะตกหนักในป่าห้วยขาแข้ง น้ำป่าจะไหลหลากลงมาจนล้นอ่างเก็บน้ำระบือ อ.ห้วยเสลา จ.อุทัยธานี เข้ามาท่วมบ้านเรือนเรือกลสวนไร่นาสร้างความเสียหายเป็นประจำทุกปี

เนื่องจาก พื้นที่แถบนี้มีความลาดชันสูง พื้นที่ราบลุ่มกับพื้นที่ป่าห้วยขาแข้งมีความสูงแตกต่างกันถึง 20 เมตร น้ำที่หลากลงมาจึงแรง สร้างความเสียหายได้มาก

พวกเราชาวบ้านจึงต้อง คิดหาหนทางแก้ปัญหา เคยพยายามขอความช่วยเหลือของงบประมาณจากราชการแล้ว ทุกอย่างก็ได้แต่รอ รอกันแบบไม่มีความหวัง 3 ปี ก็ยังไม่มีความคืบหน้า งบประมาณไม่เคยมาถึงเลย"

นายธาดา อ่าพิน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลพหทัยเก๋า จ.อุทัยธานี ศูนย์เรียนรู้ตำบลสุขภาวะชุมชน สนับสนุนโดยสำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน สสส. พื้นที่ความหลังให้ฟัง

ซึ่งทำให้รู้ว่า การจะแก้ปัญหา น้ำท่วม จะหวังพึ่งรอความช่วยเหลือจากราชการ การแก้ปัญหาแบบยั่งยืนจะไม่มีการเกิดขึ้นได้

เพราะความต้องการของราชการกับชาวบ้าน...ต่างกัน

"น้ำท่วมมา กัยแล้งมา ราชการมี งบผู้ว่าฯ 30 ล้าน 50 ล้าน ที่เอามาจะลงน้ำหายไปหมด ไม่ช่วยแก้ปัญหาอะไรเลย ปีหน้าน้ำก็ท่วมอีกเหมือนเดิม เองมาทำโซ่ติดแกม ตอนน้ำท่วมอะไรก็ไม่ฟัง ก็เอารถมมาขุดทำให้ฟัง เพื่อจะทำเรื่องขอของงบประมาณมาสร้างใหม่ เป็นอย่างนี้มาตลอด เหมือนไม่ต้องการให้ปัญหาหมดไป"

ฝ่ายหนึ่งต้องการ เลี่ยงใช้น้ำท่วม ฝ่ายชาวบ้านต้องการให้ใช้น้ำท่วมหายขาด ด้วยเหตุนี้ทาง อบต.ลพหทัยเก๋า เลยต้องแก้ปัญหาด้วยศักยภาพของตัวเอง

"การจะแก้ปัญหา น้ำท่วมให้หมดไป ไม่เพียงชาวบ้านในตำบลจะต้องสามัคคีร่วมมือเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เราจะต้องจับมือสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับตำบลอื่นด้วยถึงจะสำเร็จ เพราะพื้นที่น้ำท่วมนั้นกว้างมากเกินกำลัง อบต.ใด อบต.หนึ่งจะทำได้ จึงต้องจับมือ

นสพ.ไทยรัฐ

โดย ไทยรัฐฉบับพิมพ์
29 กันยายน 2554, 09:45 น.

tags:
,สัปดาห์ที่ 1,

ทำงานร่วมกัน”

วิธีการก็ไม่มีอะไรมาก เพียงแค่จัดเจ้าหน้าที่ท่วมแต่ละปีให้ได้ว่า น้ำท่วม น้ำมาทางไหน สันตลิ่งตรงไหน หลากไหลไปทางไหน มีอะไรตรงไหนที่กีดขวางทางน้ำไหลบ้าง

รู้ และจำไว้ ตอนที่น้ำท่วมไม่ต้องไปทำอะไร รอให้น้ำยุบ น้ำลดก่อนค่อยทำ...ไม่ใช่ว่าขยันทำกันตอนน้ำท่วม ทำไปก็เสียเงินเปล่า ได้ประโยชน์ไม่คุ้มเงิน

จากประสบการณ์ที่ทำมาพบ ว่า การก่อสร้างหลายอย่าง แม้กระทั่งคลองชลประทานเองก็ ยังเป็นด้วปัญหา สร้างคันคลองกีดขวางทางระบายน้ำตามธรรมชาติ

“พอเราเจอปัญหา น้ำลดเราก็จัดการแก้ไข ทำให้น้ำไหลระบายได้สะดวก คลองไหนเล็กแคบ อย่างคลองหับเสลาที่ผ่านกลาง ต.อุทัยเก่า เดิมกว้าง 60 เมตร แต่กรมชลประทานไม่ดูแล ปล่อยให้ชาวบ้านบุกรุกเข้าไป จนคลองเล็กแคบเหลือ 30 เมตร

เราเลยต้องใช้วิธีให้ชลประทานใช้อำนาจตามกฎหมาย มาขี้นเสนอแนวเขตของชลประทานให้ชาวบ้านหรือถอนออกไปไม่อย่างนั้นจะดำเนินคดี เมื่อทางการเอางริงชาวบ้านก็ยอมรับ เราก็เลยขุดลอกใหม่ให้กว้าง 60 เมตรเหมือนเดิม ดินที่ขุดขึ้นมาก็เอามาทำคันดินกันน้ำให้สูงขึ้นช่วยได้ทั้งป้องกันน้ำท่วม และระบายน้ำได้เร็วไปพร้อมกันในตัว

ตรงไหนเป็นโค้งลำน้ำ ถุดน้ำหลวมมาเร็วก็เดชะเสียหาย ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน เอาทรายผสมกับปูนซีเมนต์ใส่กระสอบปุยไปวางเรียงเป็นพียงกันน้ำ มันก็เลยแข็งเหมือนเอาหินก้อนใหญ่มาเรียงกันกันน้ำเกาะ ในราคาถูกลงกว่าซื้อหินมาวางเรียง และดีกว่าใช้กระสอบทรายที่นานๆไป น้ำเซาะทรายหายหมด”

นายธาดา บอกว่า แต่เรื่องขุดขยายคลองนี้ เคยประเมินราคาไว้ทำให้ผู้รับเหมามาขุดลอกต้องใช้งบ 5-7 ล้าน เกินฐานของ อบต.อุทัยเก่าจะทำไม่ได้ เคยทำเรื่องของบประมาณจากราชการ ทุกอย่างเงียบหายไม่เคยได้

แต่โชคดีที่ อบจ.อุทัยธานี เป็นพี่เลี้ยงใหญ่ มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องมือพร้อม สนับสนุนเครื่องจักรมาช่วยขุดให้ ทาง อบต.ก็เกณฑ์แรงงานชาวบ้านมาช่วยลงแขกขุดลอกคูคลอง

ใช้เงินแค่ 4 แสนบาท เป็นค่าน้ำมันรถขุดทำให้ อบจ.เท่านั้นเอง...นี่ถ้าให้ราชการมาทำ นอกจากราคาจะแพงกว่า 7 ล้านแล้ว ดีไม่ดีขุดขยายคลองไม่เสร็จอีกต่างหาก

นอกจาก จะขุดลอกคูคลอง เสริมคันดินแล้ว เพื่อให้มีพื้นที่รับน้ำได้มากขึ้นและมีน้ำใช้ในหน้าแล้ง ยังมีการขุดสระเป็นแก้มลิงขึ้นในพื้นที่นาของชาวบ้านอีกต่างหาก เป็นแก้มลิงเล็กๆ ขนาดกว้าง 20 เมตร ยาว 31 เมตร ลึก 4 เมตร...ชาวบ้านรายไหนจะทำแก้มลิงมีเงื่อนไขต้องออกเงินค่าน้ำมันรถขุด สระละ 2,500 บาท ส่วนเรื่องรถขุด อบต.ติดต่อ อบจ.มาให้เอง

นายก อบต.อุทัยเก่า บอกว่า ตอนที่พื้นที่ 20 ตำบล ขุดสระแก้มลิง ไปแล้วร่วม 50,000 แห่งแล้ว

ไม่ เพียงเท่านั้น ภาคีเครือข่ายชาวบ้านป้องกันน้ำท่วมที่นี่ ยังมีการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบอีกต่างหาก...ฝนตกน้ำท่วม น้ำจะล้นอ่างเก็บน้ำระบ่าทุกปี

ฉะนั้น ก่อนฤดูน้ำหลากจากป่าห้วยขาแข้งจะมาถึง จะมีการประสานให้เจ้าหน้าที่อ่างเก็บน้ำระบายน้ำออกมาก่อน 50 ล้านคิว เพื่อเตรียมกักเก็บน้ำรอบใหม่...ก่อนจะระบายก็มีการแจ้งเตือนให้ อบต.เครือข่ายที่อยู่ในที่ต่ำได้รับรู้ เตรียมตัว พร้อมกันเป็นการขอมือ อุดจุดอ่อนจุดแข็งของระบบป้องกันน้ำท่วมก่อนที่ฤดูฝนน้ำท่วมของจริงจะมาถึง

และ เพื่อให้ชาวบ้านได้อยู่กับธรรมชาติที่เปลี่ยนไปอย่างมีความสุข...ฤดูทำนาที่ เคยปลูกเก็บเกี่ยวกันในเดือน ก.ย.-ต.ค. ก็แนะนำชาวบ้านให้ปรับเปลี่ยนเวลาเพาะปลูกให้เร็วขึ้น เพื่อจะได้เก็บเกี่ยวได้ก่อนฤดูน้ำหลากจะมาถึง

เปลี่ยนมาเริ่มปลูกใน ช่วงเดือน เม.ย.-พ.ค. ถึงจะเป็นฤดูแล้งก็ไม่มีปัญหาเพราะมีทางอ่างเก็บน้ำระบายช่วยจ่ายน้ำให้ แล้วไหนยังมีแก้มลิงเก็บน้ำอยู่ในที่นาอีกต่างหาก การปลูกในหน้าแล้งเลยไม่มีปัญหา ได้ผลผลิตเก็บเกี่ยวในเดือน ส.ค.-ก.ย. ก่อนน้ำจะท่วมพอดี...ผลผลิตที่ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ไม่เสียหายเหมือนปลูกแบบเก่าแล้วต้องมาแช่น้ำท่วม

นี่เป็นผลงานแก้ปัญหาระดับ อบต.คิด...นักคิด ผู้เชี่ยวชาญ นักการเมืองระดับชาติคิดได้อย่างนี้หรือเปล่า

ไปๆ มาๆปัญหาน้ำท่วมที่แก้ไม่ตก ไม่ว่าจะภัยแล้ง น้ำท่วม ไปจนกระทั่งปัญหา 3 จังหวัดภาคใต้ ต้นตอของปัญหาที่สะสมเรื้อรัง ดูเหมือนจะมาจากเรื่องเดียวกัน

ปัญหาแก้ไม่จบ...เพราะมีคนอยากเลี้ยงใช้ปัญหาเหมือนกันทั่วไทย.